

AAN De staatssecretaris van Financiën

Postbus 20201
2500 EE Den Haag

DATUM 21 mei 2012

ONS KENMERK z2012-00267

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 5 april 2012

UW KENMERK

ONDERWERP Advies inzake wijziging Uitvoeringsregeling
verplicht gebruik burgerservicenummer in
beleidsregels van de rijksbelastingdienst

Geachte ,

U heeft het College bescherming persoonsgegevens (hierna: het CBP) gevraagd, ingevolge artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: de Wbp), te adviseren over het ontwerpbesluit tot wijziging van de Uitvoeringsregeling verplicht gebruik burgerservicenummer in beleidsregels van de rijksbelastingdienst (hierna: het besluit).

Hiermee voldoe ik aan uw verzoek.

Wettelijk kader van het besluit

Ingevolge artikel 49a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: de AWR) wordt bij ministeriële regeling aangewezen degene die is gehouden bij het verrichten van de in die ministeriële regeling aan te wijzen werkzaamheden het burgerservicenummer (hierna: het BSN), bij het ontbreken daarvan het sociaal-fiscaalnummer, te gebruiken ten behoeve van de rijksbelastingdienst. Voor aanwijzing komt niet in aanmerking een overheidsorgaan als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (hierna: de Wabb) of degene aan wie het BSN is toegekend.

Uit voormeld artikel vloeit de Uitvoeringsregeling verplicht gebruik burgerservicenummer in beleidsregels van de rijksbelastingdienst voort¹. Artikel 1 van de Uitvoeringsregeling wordt thans bij het besluit gewijzigd.

---

¹ De Uitvoeringsregeling kent thans drie situaties

- Een inhoudingsplichtige moet het BSN dan wel het sociaal-fiscaalnummer, van de stagiair(e) opnemen in zijn administratie als de stagevergoeding niet ten goede komt aan die stagiair(e).
- Een inlener of een aannemer kan, als hij het BSN dan wel het sociaal-fiscaalnummer van de werknemer van de uitlener of onderaannemer heeft opgenomen, de omvang van zijn aansprakelijkheid beperken.
- Een naamloze of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die een verzoek doet om geruisloze terugkeer als bedoeld in artikel 14c wet op de vennootschapsbelasting 1969 dient het BSN dan wel het sociaal-fiscaalnummer, van de natuurlijke personen die aandeelhouder zijn te vermelden.

Aanleiding en inhoud besluit

Het besluit bestaat volgens de toelichting uit een uitbreiding van de situaties waarin het BSN, dan wel het sociaal-fiscaalnummer, dient te worden verstrekt. Toegevoegd wordt de situatie waarin de belastingplichtige de persoonsgebonden aftrek ter zake van uitgaven voor onderhoudsverplichtingen toepast². Het betreft hier ter zake van de aangifte de vermelding van het BSN, dan wel het sociaal-fiscaalnummer, van degene ten aanzien van wie de belastingplichtige de onderhoudsverplichting heeft. Ten behoeve van een correcte belastingheffing van de belastingplichtige dient de belastingplichtige onder de huidige regeling reeds naam, adres en geboortedatum van degene ten aanzien van wie de belastingplichtige de onderhoudsverplichting heeft, in de aangifte te vermelden. Nu volgens de toelichting tegenwoordig steeds meer gebruik wordt gemaakt van het BSN bij de koppeling van gegevens, wordt dit nummer of bij het ontbreken daarvan het sociaal-fiscaalnummer, toegevoegd aan de gegevens die een belastingplichtige – die de persoonsgebonden aftrek in aanmerking neemt – verstrekt. Het BSN dient verstrekt te worden van degene ten aanzien van wie hij de onderhoudsverplichting heeft. Indien de belastingplichtige niet beschikt over het BSN, dan wel het sociaal-fiscaalnummer, kan hij volstaan met het vermelden van de naam en de geboortedatum, zo mogelijk aangevuld met het adres, van die persoon³.

Beoordeling van het besluit

Gebruik van het BSN als bedoeld in artikel 24 van de Wbp

Nu tegenwoordig steeds meer gebruik wordt gemaakt van het BSN bij de koppeling van gegevens, wordt dit nummer of bij het ontbreken daarvan het sociaal-fiscaalnummer, toegevoegd aan de gegevens die een belastingplichtige – die de persoonsgebonden aftrek in aanmerking neemt – verstrekt.

Oordeel

Het BSN is een zogenaamd identificatienummer. Artikel 24, eerste lid, van de Wbp bepaalt dat een identificatienummer dat bij wet is voorgeschreven, bij de verwerking van persoonsgegevens slechts mag worden gebruikt ter uitvoering van de betreffende wet, dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald.

Voor het verwerken van het BSN door een gebruiker, niet-overheidsorgaan (natuurlijke personen en rechtspersonen), geldt de Wabb, meer in het bijzonder de artikelen 1, onderdeel d, onder 2°, en 11 van deze wet. Artikel 1, onderdeel d, onder 2°, van de Wabb bepaalt dat onder een gebruiker mede wordt verstaan ieder ander dan een overheidsorgaan of degene aan wie het BSN is

---

² Artikel 6.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001, afdeling 6.2). Artikel 6.3 van de Wet IB 2001 bevat de opsomming van de uitgaven voor onderhoudsverplichtingen. Zo zijn alimentatieverplichtingen aan de gewezen echtgenoot op grond van het eerste lid, onderdeel a, als onderhoudsverplichtingen aftrekbaar.

³ Dit kan volgens de toelichting het geval zijn indien degene ten aanzien van wie de onderhoudsverplichting geldt in het buitenland woont en om die reden niet beschikt over een BSN dan wel een sociaal-fiscaalnummer.

toegekend, voor zover deze werkzaamheden verricht waarbij het gebruik door hem of haar van het BSN bij of krachtens de wet is voorgeschreven⁴.

Ingevolge artikel 11, eerste lid, van de Wabb wordt bij het uitwisselen van persoonsgegevens tussen gebruikers onderling, waarbij een persoonsnummer wordt gebruikt als middel om persoonsgegevens in verband te brengen met een persoon aan wie een BSN is toegekend, het BSN van die persoon vermeld. Volgens de memorie van toelichting bij de Wabb, kamerstukken II, 2005-2006, 30 312, nr. 3, p. 35, betreft artikel 11 uitsluitend het uitwisselen van persoonsgegevens tussen gebruikers. [...] Het kan gaan om gegevensuitwisseling in het kader van de werkzaamheden waarbij het gebruik van het BSN bij of krachtens de wet is voorgeschreven. Het eerste lid van artikel 11 doelt op die situatie. Het heeft aldus niet betrekking op de situatie waarin gebruikers, niet zijnde overheidsorganen, gegevens uitwisselen zonder dat er een verband bestaat met de hiervoor bedoelde werkzaamheden, aldus de memorie.

De memorie van toelichting bij de Aanpassingswet burgerservicenummer, kamerstukken II, 2006-2007, 30 907, nr. 3, p. 4, vermeldt het volgende:

'In de tweede plaats worden op basis van artikel 49a van de AWR en artikel 62, vierde lid, van de Invorderingswet 1990 (IW 1990) bij ministeriële regeling werkzaamheden aangewezen waarbij het gebruik van het BSN of – bij het ontbreken van een zodanig nummer – het sociaal-fiscaalnummer ten behoeve van de rijksbelastingdienst verplicht is. Tevens wordt bij die ministeriële regeling degenen (niet zijnde een overheidsorgaan of degene aan wie het BSN is toegekend) aangewezen op wie de verplichting rust het BSN te gebruiken. Hiermee is transparant welke gebruikers, in de zin van artikel 1, onderdeel d, onder 2°, van de Wabb, voor welke werkzaamheden verplicht zijn het burgerservicenummer dan wel het sociaal-fiscaalnummer te gebruiken. [...] In deze uitvoeringsregeling zal worden omschreven om welke gebruikers en bijbehorende werkzaamheden het gaat.'

Uit voormelde memorie van toelichting komt naar voren dat met de in de ministeriële regeling omschreven gebruikers, gebruikers in de zin van artikel 1, aanhef en onder d, onderdeel 2°, van de Wabb worden bedoeld. Hetgeen ook als zodanig in de toelichting bij de Uitvoeringsregeling verplicht gebruik burgerservicenummer in de beleidsregels van de rijksbelastingdienst (Staatscourant 2009, nr. 107) staat vermeld.

Met het besluit wordt aan de Uitvoeringsregeling de situatie toegevoegd waarin de belastingplichtige de persoonsgebonden aftrek ter zake van uitgaven voor onderhoudsverplichtingen toepast⁵. Het betreft hier de vermelding van het BSN, dan wel het sociaal-fiscaalnummer, van degene ten aanzien van wie de belastingplichtige de onderhoudsverplichting heeft. Deze belastingplichtige – met een onderhoudsverplichting – kan echter niet worden aangemerkt als een gebruiker in de zin van artikel 1, onderdeel d, onder 2°, van de Wabb. Deze bepaling vereist immers dat er sprake is van de door de gebruiker verrichte

---

⁴ Volgens de memorie van toelichting bij de Wabb, kamerstukken II, 2005-2006, 30 312, nr. 3, p. 31, wordt onder gebruiker mede begrepen niet-overheidsorganen (natuurlijke personen en rechtspersonen), voor zover zij werkzaamheden verrichten waarbij het gebruik van het BSN bij of krachtens de wet is voorgeschreven.

⁵ Artikel 6.1, tweede lid, onder, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

‘werkzaamheden’. De thans in de Uitvoeringsregeling vermelde situaties betreffen dan ook situaties die arbeids- dan wel bedrijfsgerelateerd zijn. Onderhoudsverplichtingen, bijvoorbeeld alimentatieverplichtingen aan een gewezen echtgenoot, kunnen niet als ‘werkzaamheden’ worden aangeduid. Ter zake van uitgaven voor onderhoudsverplichtingen kan derhalve niet worden gesproken over ‘werkzaamheden’ in vorenbedoelde zin. Gelet op voormelde, is er geen grondslag voor het verwerken van het BSN.

Voorts bepaalt artikel 8, aanhef en onder e, van de Wbp dat persoonsgegevens mogen worden verwerkt indien de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt. In de toelichting bij de wijziging staat vermeld dat het BSN steeds meer wordt gebruikt bij de koppeling van gegevens. Met de omstandigheid dat steeds meer gebruik wordt gemaakt van het BSN bij de koppeling van gegevens, is echter niet aangetoond dat de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak

Advies

Het CBP heeft bezwaar tegen het conceptbesluit en adviseert u dit besluit niet aldus te nemen

Indien u behoefte heeft aan een nadere toelichting op het advies, dan is het CBP daartoe bereid.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

Mr. W.B.M. Tomesen
Lid van het College